VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

Hallituksen esitys eduskunnalle digitaalisen alustatalouden toimijoiden tiedonantovelvollisuutta verotuksen alalla koskevaksi lainsäädännöksi

ANTTI KURIKKA, ERITYISASIANTUNTIJA

ASIANTUNTIJAKUULEMINEN VEROJAOSTOSSA

21.10.2022

1. Direktiivi ja direktiivimuutos

Kyseessä virka-apudirektiivimuutoksen kansallinen täytäntöönpano

- Hallinnollisen yhteistyön direktiivi verotuksen alalla
  - Verotusta koskevien ja verotuksessa hyödynnettävien tietojen vaihto jäsenvaltioiden veroviranomaisten kesken
  - Säännöt ja menettelyt tietojenvaihtoa varten
  - Yhteistyön tarkoituksena on varmistaa verosääntöjen noudattamista sekä vähentää veronkiertoa ja verovilppiä

Hallinnollisen yhteistyön tiivistäminen

- Direktiiviin on tehty vuodesta 2011 lähtien useita jäsenvaltioiden välistä yhteistyötä tiivistäviä muutoksia
  - Laajennettu tietojenvaihtoa mm. finanssitilitietoihin ja verosuunnittelujärjestelyihin
  - Kehitetty tietojenvaihdon menettelyjä

Tietojenvaihdon laajentaminen digitaalisilla alustoilla käytävään kauppaan

- Uusi raportointivelvollisuus digitaalisen alustatalouden toimijoille
  - Velvollisuus ilmoittaa myyjä- ja myyntitietoja alustan asuinvaltion veroviranomaiselle
    - Sisältää myös kansallisen ilmoitusvelvollisuuden, esim. suomalainen alustaoperaattori on velvollinen ilmoittamaan tietoja Verohallinnolle suomalaisista myyjistä
  - Veroviranomainen vaihtaa tiedot myyjän asuinvaltion veroviranomaiselle verotuksessa hyödynnettäväksi

Tietoa alustoilta verotuksessa hyödynnettäväksi

- Direktiivimuutos parantaa veroviranomaisten tiedonsaantia digitaalisilla alustoilla tapahtuvasta vastikkeellisesta vuokraus- ja myyntitoiminnasta
  - Huoneistojen ja kiinteän omaisuuden vuokraus
  - Liikennevälineiden vuokraus
  - Henkilökohtaiset palvelut
  - Tavaroiden myynnit

Muun hallinnollisen yhteistyön kehittäminen

- Useita lisäyksiä ja täsmennyksiä hallinnolliseen yhteistyöhön, mm.
  - Rojaltitulot uutena tuloluokkana automaattisen tietojenvaihdon piiriin
  - Kahden tai useamman jäsenvaltion yhteistarkastukset

2. Lakimuutosehdotus

Lakimuutosehdotuksen lähtökohdat

- Direktiivin edellyttämät lait on oltava voimassa 1.1.2023
- Direktiivi ei sisällä kansallista liikkumavaraa vähimmäisvaatimusten osalta
- Direktiivi ehdotetaan pantavaksi täytäntöön tarkoituksensa ja sisältönsä mukaisesti ilman kansallisia laajennuksia
- Kytkös hallitusohjelman harmaan talouden torjuntaa koskeviin kirjauksiin
  - Vuonna 2019 valmisteltu lainsäädäntöhanke palvelujen välittäjän tiedonantovelvollisuudesta yhdistettiin nyt esiteltävänä olevaan lainvalmisteluhankkeeseen
  - Verohallinto on katsonut direktiivin ja lakimuutosehdotuksen täyttävän Verohallinnon tietotarpeen myös kansallisen ilmoittamisen osalta

Tiedonantovelvollisuus digitaalisen alustatalouden toimijoille

- Alustaoperaattoreille velvollisuus ilmoittaa vuosittain Verohallinnolle tietoja alustalla toimivien henkilöiden ja yritysten myynti- ja vuokratuloista (*olennainen toimi*)
  - Tiedot myyjästä/vuokralle antajasta ja sille olennaisen toimen suorittamisesta maksetuista vastikkeista

➔ Uusi tiedonantovelvollisuuspykälä verotusmenettelylakiin ja uusi erillislaki, joka sisältäisi kattavat säännökset olennaisista toimista, niiden ilmoittamisesta ja menettelyistä

Direktiivistä lakiin tulevia keskeisiä käsitteitä

- *Alusta* on mikä tahansa ohjelmisto tai sovellus, joka mahdollistaa myyjän olevan yhteydessä alustan muihin käyttäjiin vastikkeellisen olennaisen toimen suorittamiseksi
- *Alustaoperaattori* on yritys tms., joka tekee myyjien kanssa sopimuksia alustan antamisesta myyjien saataville
- *Raportoitava myyjä* on olennaisen toimen suoraan tai välillisesti suorittava, alustalle rekisteröitynyt alustan käyttäjä (yritys ja luonnollinen henkilö)
- *Olennainen toimi* on vastiketta vastaan suoritettava toimi (ks. dia 4)

Muut lakimuutosehdotukset

- Yksittäisiä täsmentäviä muutoksia verotusmenettelylakiin, oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettuun lakiin ja tulotietojärjestelmästä annettuun lakiin
  - Tarpeellisia direktiivin täytäntöönpanon kannalta
- Välttämättömät muutokset ns. virka-apudirektiivin täytäntöönpanolakiin
  - Verohallintoon kohdistuvia menettelyllisiä säännöksiä, jotka liittyvät jäsenvaltioiden väliseen sekä jäsenvaltion ja komission väliseen yhteistyöhön